

5/1007
L25
HAMID GJYLBEGAJ

FJALA E VIRTYTIT

IMTIME FILOSOFIJE

„Fjala nji“ e „puna dy“
N' midis 'tyne ka nji detë;
Ne mûjtë kush me e kapërcy,
Quhet besnik i vërtetë.

ELBASAN
Shtypshkronja "Elbasan",
1929

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

S $\frac{123}{72A}$

891.983-1

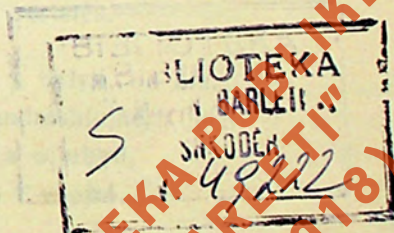
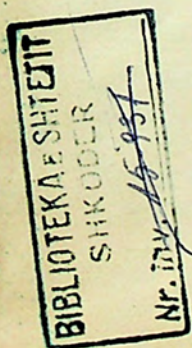
BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

HAMID GJYLBEGAJ

FJALA E VIRTYTIT

IMTIME FILOSOFIJE

„Fjala një“ e „puna dy“
N' midis 'tyne ka një detë;
Ne mûjtë kush me e kapërcy,
Qulhet besnik i vërtetë.

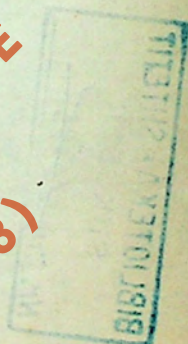
ELBASAN

Shtypshkronja "Elbasani",
1929

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Ribotimi pa lëjen e autorit është i ndaluem.

**BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)**

Parathânëje

Mâ mirë pak
Se as pak.
Populli

Pak a shum un tuj andrue,
Se Atdheut i bâj shërbim,
Nji ket libërz e kam shkrue,
Vllaut shqiptar t' ja lâ kujtim.

Çdo gabim, qi ka me m' gjetë,
T'a ndreq vetë e t' a vën n' vend,
Pse pa t' mangut e pa t' metë
S' âsht kerkush as kurrnji send.

Fletët e Jetës

Misterin e ksaj botë
A do të dinë kush me e kuptue?
Sorrat gzojnë lirin e plotë
E bylbylat rrinë pengue !

Flett e rame un i mblova,
Ça ka vargu i gjatë i jetës,
T' gjitha bashk ktû i radhova
Për kujtimin e s' vërtetës.

N' çdo rasë vesi e virtyti
Shoqi shoqin kundrështojnë,
Njeni tjetrin, po s' e mbyti,
Gjithnji luftat do t' vijojnë.

Kjo botë âsht me kundrështime
Lavd' e t' shame dunet t' jenë
Sa të drejta sa gabime
Si do qofshin marrin dhënë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Vrejtje

Fjalë me vënd,
Punë me mënd,
Fjalë me qokë,
Mënd për kokë,
Populli.

Sa thaça e thâna janë,
Vërte t'gjitha kokrra s' bânjë,
Por n' kët jetë kushdo qi leu,
Mendt e veta i pëlqeu;
Keq a mirë edhe diç kreu.
Se përndryshej s' krynte gjã,
Vepra n' shesh s' i shifej mã,
N' marrtë ndokush m'e kritikue,
Emnin peshë ka për t' ja çue.
Aj për nderë ka me ja dijtë,
Pse e drejta kshtû del n' dritë.
E drejtësija e vërtetë,
Shi mbi t' cillen duhet pshtetë,
Asht morali mã i plotë
I çdo vepre në ket botë.

Çasi i ndritshëm

Përskrim:

Nji ditë veret, tuj ndëjun kuk në vetminë e një skajit të harruem, m' u-duk se qeshë në një fushë, kû dielli n' at herë filloi me lë; porse drita e' tij, sikurse e dimë na jo: kinse ishte bã si ujë, e nj' ato vende, kû aj mrrinte, i mbytte me shkëlqim të vet. Po edhe ngjyrët sikurse i shofim na, jo: vëç dëshin si me qenë nji brilant i shkrimë, i cilli, ndonse s' i përgjite ndo-nji sendit, vrehej si t' ishte faret në shesh, në nji mnyrë, qi, sa kalune dy a tri minuta, prej pemësh e lulesh, prej malesh e gurësh, prej dhënash e qiellësh, nisi një ndricim me rã e nji ngjyrë më rrjedhë. Gjethët e pemëve në të ngjyme nepshin shëj si ka nji rë agimit, e kokrra në të ndritur si ka nji hyll dritet.

BIBLIOTEKË PUBLIKE
"MARIN BARUTHI"
SHKODER (2018)

Zoti e Robi

ase

Mjeshtri e Shërbtori

Misteri filosofik i fesë njerzore...

Mjeshtër! ket vetvedin në treg të dashtunís prej tejet e bleva un,
Prandej ktû mbrênda vedit të kërkova ty e të gjeta un,
As ti pa mue s' dihesh, as un pa ty s' gjindem;
Ty në mue e mue në ty tuj gjetë me ty u-mbusha un.
Çfarë mrekullije është në ket botë, qi njeni don e tjetri duhet?!
Gadi kto të gjitha ti je, e, tuj e pá, u-habita un,
Mbassi ti je miku e miknesha, besnikja e besniku,
Pse, tuj besue, ket malin e të kënunit t'ëm e shpova un:
As ti s' je un, as un s' jam ti, se ti e un njisohena;
Prandej ket fletën „TI e UN“ aj shkak është qi e mshiva un,
Pronet tua nji nga nji tuj t' i gzue mǎ në fund,
Mbassi ti je qëllimi, pra te ti erdha un....

Profeti

Urdhnimet ndryshojnë si mbas kohës,
se kërkimi i s' vërtetës
është edrejta e mëndes nierit.

Orë e ças bota ndryshohet,
Dikush ulet, dikush çohet,
Njeni qan, tjetri gëzohet,
Me t' vërtetë asgjā s' kuptohet.

N' shekull jeta kshtû përtrihet,
Mbassi t' erret, prap gëdhihet,
Çdo qi shkruhet, përseri mshihet,
Ç' është qëllimi i saj nuk dihet.

Por ndo' i nieri, qi e diktovi,
T' mir' n prej s' keqes e dallovi
Besë e fé mbi dhé vendovi,
Profet vedin aj emnovi.....

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Mbretnija Shpirtnore

Zëmra e robit,
Shpija e Zotit.

Nieri është krijue i lirë,
Gjith si t' doën mundet t' punojë,
Por gjithmonë duhet t' bājë mirë,
Asnji herë të mos gabojë.

Kush e ndjek ket rrugë të drejtë,
Mrrinë m' e njoftë vehten e vet,
Pjek me dritën e vërtetë,
Kû m' at ças aj bāhet mbret.

Bāhet mbreti i gjithsisë,
Shpirtnisht botën e sundon,
Xëvendsin e Perëndisë
Nj' at herë robi e zotnon.

Pra, s' do t' kishte djalli shembëll,
S' do t' i u pritte atij kërthiz;
Kish t' u bānte nieri ëngjëll,
Bota do t' ishte Parriz.....

Virtyti

Ban mirë se në mos t' a dijtë
robi t' a di Zoti.
Populli

Gjith madhshtija e ksaj botë
Asht si voesa para diellit,
Veç virtyti t' jetë i plotë
Aj do t' shkruhet n' libër t' qiellit.

Lum kush bāni mirë n' ket jetë
Se n' t' amshueshmën i kallxohet,
Sa do pak është e vërtetë,
Qi n' peshim tash i peshohet.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Pra virtytit e mirsisë
As kerkush mos t' i pendohet,
Si ndaj Zotit e njerzisë
Përgjithmonë e jet' s lëvdohet.

Shkodër 21-XII. 924

Lindja e Idealit

— Kristos anesti —
ase

Kjoftë lëvdue Krishti
Gjithmon' e jetës.
Populli

Ravë shëlbimit është e Drejta,
Jezu Krisht, po, është Virtyti;
Ngjarja e mramë ndonse është Deka,
Dashtunija nierin cyti.

Dashtunija me flakë t' veta,
Atij zëmren peshë i a çovi,
E rrëmbeu kah e vërteta,
M' Shpirtin Shëjt sa e bashkovi.

Ktij naltsim kush t' doen me i mrritun,
T' vdesë përpara se do t' vdesin,
Prej dheut n' qiell aj ka me u ngjitur,
Kû gjithmonë i gjallë do t' mbesin.

N' ket mnyrë mûhet deka e mnershme,
Për liri ngjallet dishiri,
Shduket n' botë robria e hershme,
Ideali lenë mâ s' miri . . .

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARILETI"
SHKODER (2018)

Ideali i Virtytit

Në pëng të nderimit i kushtohet,

Lules së djelmënis s' Elbasanit

ZOTIT

LEF NOSIT,

Botuesit të Dokumentave Historike

Të popullit t' onë,

Prisat e s' vërtetës,

Qi për të kan psue,

Përgjimonë e jetës

T' gjith qofshin levdue!

Se ky veprim

Asht një mësim

Me të vërtetë

I pa lejthim.

Jetën pra me i falë

Vetë me u bëmun flij

T' drejtës „ Z O T “ me i dalë

„ B E S Ë “ është për njerzi.

Nji e tillë besë

Asht një qindresë,

Qi përmbi deké

E gjallë do t' mbesë.

Ktë na e lënë n' ket jetë

Si t' vetmin shëlbim

Kryqzimin për t' drejtë

Më t' naltin parim.

Un ket idë

Mbi të gjithë dhe

Tash e adhuroj

S i i besë e të.....

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

— **Katekizmi i Varfës** —

Besa e Zotit,
Dishmuesi i shpirtit,
Pasqyra e korpit,
Virtyti i Krishtit.

Për kurgjâ s' duhet mërzija,
Çka t' jetë shkruar kena me hjekë,
Pra durimi është dobija,
Mbassi lenë nieri me vdekë.

Kurr uzdajen s' e ka t' preme,
Aj qi din mshehtsin e fesë,
S' është me t' bleme, por me t' leme
Çka i përket t' xânunit besë.

Kur t' rektojë plotsisht një zëmër
Tuj i u pshtetë gjithmonë drejtsisë,
Ajo deken vën nen thëmër
Me fuqin e perëndisë.

Sa më fort kjo qi t' besohet,
Aq më tepër e sprovon,
Nierit shpresa shumë i shtohet
Aj me vdekë kurr më nuk dron.

As një send vdekjes mizore
Nuk i pshton i gjallë n' ket jetë,
Ky besim veç i del dore
Ideali më i vertetë

Besniku i s' vërtetës

S' pret uzdajë ky prej çdo nierit
As lyp krahë kush me i ndihmë,
Pse n' shpirt t' vet, n' gollë t' Empirit,
Pa u përkulë don me jetë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Dashtunija ndaj t' vërtetën
Me kê t' duen t' a bājnë aminik,
Edhe n' qoftë se i marrin jetën,
Aj nuk vdes po rron besnik.

Kjo mnyrë beset kujt s' i duhet,
Kti besniku i thotë je çmëndë,
Por e drejta me dhunë s' shuhet,
Prap se prap ka me u përmëndë.

Mbassi e drejta është e ashpër
Pse mirë s' shifet për pa vdekë,
Vetëm s'yni i zëmërs s' pastër
Me të mundet me u përpjekë.

Kush t' a njofin pra t' vërtetën
Me virtyt e me dashtni,
S' peshon dekën edhe jetën,
Veç për të aj bëhet flij... ..

Qaf-krabë, Qershuer 1924

Besa e Besnikut

— Klerit të Shqypnis —
Tek i biri jetë gjati
Që rron sot në jetë
Asht fshehur i ati
Kjo fjalë është e vërtetë
N. H. B. F.

Lug e myz, e qet e beg,
Si lojë fmijshtë nëpër oborr,
Do t' a ndjekim na ket shteg
Çak prej djepit deri n' vorr.

Si ti, un edhe të t'ânë
Ndryshim s' kena as kërkund,
Prej një amet jena xanë,
Që nuk ka as krye as fund.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Atë e Biri e Shpirti i Shëjtë,
Qi Trinija thirret sot,
Nji misterë kaq fort i shtrëjtë
Un kujtoj se nuk është kot:

Atë: por është Zoti i vërtetë,
Qi s' ka fillë as s' ka mbarim,
Bir: ça ka e s' ka n' ket jetë,
Edhe Shpirti i Shëjtë: Amshim.

Prej dashtnis e hirit t' vet
As kërkend nuk din me da,
As kerkuj aj s' i a përgjet,
Në çdo sënd mundet m' u-pa.

Çfaqet forca e Perëndisë
Në çdo anë e n' çdo mnyrë,
I besoj un nji fuqisë,
Qi pushtet ka mbi natyrë.

Fénat e ndryshme

— Misjonerve —

T' gjitha fét qi janë të vjetra,
Kur bazohen n' misterë t' vet,
Sikur njena nj' ashtu tjetra
Shoqja shoqes ja përgjet.

Ç' prej Adamit n' Muhametin
Çdo profet ket udhë ka ndjekë:
Ka shpue malin ka dalë detin,
Per t' mirë t' nierit është përpjekë.

Pra, çdo fé e përzotnueme
Ideal sa t' ketë mirsinë,
Asht e shëjtë edhe e bekueme,
Mbassi pshtin është për njerzinë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Sa përndryshej s' vijnë gjà fénat,
Veç trillojnë dasina kot,
At' herë mà s' besohen bénat,
Na shkojmë keq për t' gjatin mot.

Ky është dami i t' shuemit niri,
Qi e verbojnë mbi t' zezën dhé,
S' është i Zotit, por kshtû hiri
Sa me u dà për ket idé.

Se Kurani edhe Ungjilli
Mbi ket pikë s' dahan përfund,
Si kur rrezja nj' ashtû dielli
Nji dritë s' bashkut lshojnë gjithkund.

Kuptimi i Jetës

E vërteta është realizimi i virtytit
i ndërgjegjës së pastër ase
i Shpirtit të Shëjtë.

Filli i jetës është mbarimi,
E mbarimi është fillimi,
S' merret vesht se ç' është kuptimi
E qëllimi i ktij vijimi !

N' kjoftë qëllimi i jetës „ Jeta “
T' gjitha ngjarjet janë të shkreta;
Si e shtrëmta, si e drejta,
S' është kurrgjà, as e vërteta

N' as nji mnyrë, por, kjo s' pranohet,
Pse arsyet i kundrështohet,
Krejt ndërgjegjja, ktû, mohohet,
Kurnji sënd n' shekull s' kuptohet.

At' herë pra kuptimi i jetës,
Me anë t' mëndes e t' ndërgjegjjes,
N' bazë t' arsyes edhe t' kësaj pëshës,
Asht vijimi i s' vërtetës.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

— Arsyeja mbi Fë —

Nji fë kish me kenë e drejtë,
por dy rrëxojnë njena tjetrën.

Kish me u dashtë nji fë e naltë,
Veçse kleret na ngatrronjë,
Rreken t' lyjnë diellin me baltë
Edhe botën t' a hutojnë.

Kjo ngatrrësë, qi vlon çkah mot,
Asht çudi si s' prânë tani!
Se, për n' qoftë qi ka kund **Zot**,
Duhet t' jetë për t' gjithkend nji....

Pra, kush qet dasi n' ket botë,
Aj arsyet i kundrështon,
T' bijt e nierit kan nji rodë,
Nji dritë shpirtit i bashkon.

Ky njisim është nji dishmi.
Për sejcillin ka nji të drejtë;
As me **kishë** as me **xhami**
S' dahet dot **Zoti** i vërtetë....

— Shëlbimi i Shpirtit —

Dritën e s' vërtetës,
Zëmra e vegon;
N' pasqyrën e jetës,
Mëndja arsyeton.

Me peshën e s' drejtës,
Vedin e kupton;
Përgjithmon' e jetës,
Shpirti i nierit pshton.

Pra, kuptimi i vehtës
Në ket rruzullim,
Asht shpërblimi i jetës
Për rrojtjen n' amshim.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Vargu i Jetës

Prej të dekunit del i gjalli,

Prej të gjallit del i dekuni.

Erru natë e zbardhu dritë
Gjithnji koha është tuj kalue,
Deka vjen tuj u afritë
Pa u-pritë e pa u-kujtue.

Deka vjen, po ,pa dyshim,
Herë kadalë e herë me turr;
Shduket jeta me shpejtim,
Vargu i saj nuk mbaron kurr.

Jeta ka vetëm ndryshim,
S' soset dot, jo, me t' vërtetë,
S' ka fillesë, as s'ka mbarim,
Ka kenë, është edhe do t' jetë.

Pantheizmi i mir-kuptuem
Asht theizëm drejtë-për-drejtë,
Dishmon Zotin e amshuem,
Qi aj vrënë e kthiell dy jetë.

Vallja e Botës

S' ke pse qanë, as s' ke çka gzon !

Gjealla na danë, vorri na bashkon . . .

Oj botë nàrrule,
Sa fort na ngule,
Sa nalt na çove,
Sa posht na ule !

Kur n' qiell na ngjite,
Kur n' dhë na zbrite,
Pluhun na bane,
Prap n' shesh na qite.

Gjithnji përsrite,
Kurr nuk mërzite,
T' gjallin e dave,
T' deknin afrite,

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

PËRFUNDIMI

Si qofsh vofsh

Populli

Si kur deka edhe jeta,
Qe të dyja janë t' vërteta.

Por jeta fund nuk ka kërkund,
Se t' kishte kund gjindej ndokund.

Pra i rrekun e i përpjekun,
Si t' jeshë gjallë ke me kë në dekun.

Vallja Historike

— Jezuitve —

Mos më prek se të djek

Populli

Zëmër-bardhë e ftyrë-hyjnuer,
Janë dy burra bashkdhânduer,
Kta dy motra kanë për grá,
S' janë për lavd as s' janë me u-sha;
Gratë e tyne kanë ka' i fmi
T' rritun mirë për bukuri
Me kujdes e me dashtni;
Kto dy fmijt tuj kenë bij emtesh,
N' ditë t' shënueme ndër ditt kremtesh
Bija e emtës bân një djalë
T' urtë e t' butë edhe t' pa fjalë;
T' bir' n e emtës nanës s' vet
Vlla e ka ky për tejet,
Kush e njëf " P R O F E T „ i thurret;
Edhe „ ARIUS-I “ kshtu pat thënë;
Djali qe me babë e nanë,
Por pa faj, pa mkat është xanë.
At' herë, pra, nuk bân me folë
Me prekë kend, kû është m'a hollë,
Se i hollë t' thehet n' dorë,
Prishet besë, prishet kunorë,
Të tănë bota ndizet horë...

Varia i Shqytarve

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MAMIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Prisit të vërtetë

Mbrojtësit besnik t' Atdheut,
Idealistit më të naltë të Kombit t' onë,
të ndjerit

N. H. B. F.

Vjerrshtorit të parë Shqyptar,
Për kujtim të njizetepësvjetorit të vdekjes së tij
Me një nderin të posaçëm
Ket kunorë lulësh
Sot

Përmbi rrasë të vorrit të paharrueshëm
Adhruesi i vet
ja kushton:

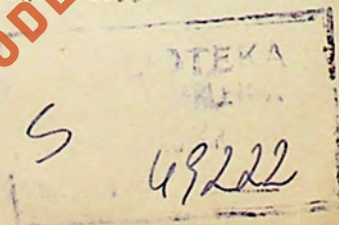
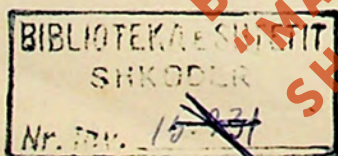
Fjalët e Urtë e të bekueme,
Si Urdhnimet e Tenzot,
Nder kto zajet e dishrueme
T' xune vënd për t' gjatin mot.

Krejt si një aj Shëji i Shëlbimit,
Që qindron mbi të Shëjtin Curr,
Kë n' mes t' valve t' rruzullimit
Ato s' kan me u trandun kurr.

N' zëmra t' rive veç qindisin
Sa idëna që përftojnë,
Çka virtytet shpirtin shndrisin,
Kombin, Atmen e naltsojnë.

Kshtu djelmnija, shpresa e vendit,
Që do t' kndellet vjetë për vjetë,
T' gjithë një fjalet e i kuvendit
Kanë me t' ndjekë për pris t' vërtetë.

Elbasan 1925.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Çmimi: 1 Koronë

**BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)**